

25.05.2016

Kaj/20

§ 153

Den av ledamoten Pertti Villo väckta motionen om politisk representation i styrelserna för Heka-bolagen

HEL 2015-012109 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Härmälä, stadssekreterare, telefon: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Pertti Villo väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pertti Villo och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att valet av ledamöter i styrelserna för stadens hyreshus med ARA-finansiering ska förenhetligas.

Innan hyreshusbolagen i stadens ägo fusionerades fanns det tjugoen separata bolag. Alla styrelser hade fem ledamöter och bestod i praktiken av en tjänsteman, två politiska förtroendevalda och två företrädare för de boende. Dessutom valdes det två ersättare. När de separata bolagen fusionerades och Helsingfors stads bostäder Ab (Heka) bildades föll de politiska förtroendevalda bort. Styrelsen för Heka består av tre tjänstemän och två företrädare för de boende. Dessutom finns det två ersättare.

Ledamöterna föreslår i motionen att styrelsen för Heka ska få en likadan politisk representation som styrelserna för de lokala bolagen hade.

Hela motionen finns i bilaga 1.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Utlåtanden om motionen begärdes från bostadsnämnden och Heka. Utlåtandet från Heka finns i bilaga 2, och utlåtandet från bostadsnämnden ingår i beslutshistorien.

Stadsstyrelsen hänvisar bl.a. till utlåtandena och meddelar följande:

Stadskoncernens ledning; ägarstyrning

Helsingfors stadskoncern leds av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, stadsstyrelsens koncernsektion, stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna. Koncernledningen övervakar regelbundet dottersammanslutningarnas verksamhet och resultat bl.a. med hjälp av uppföljningsrapporter.

I den nya kommunallagen (410/2015), som huvudsakligen trädde i kraft 1.5.2015, finns bestämmelser bl.a. om koncernstyrningen och om mininnehållet i koncerndirektivet.

I 47 § i kommunallagen finns bestämmelser om verksamheten i kommunens dottersammanslutningar och om koncerndirektivet: "Genom ägarstyrningen ska det ses till att kommunkoncernens fördel som helhet beaktas i verksamhet i kommunens dottersammanslutningar. I sammansättningen av styrelserna för kommunens dottersammanslutningar ska en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas. Koncerndirektivet tillämpas på ägarstyrningen i kommunens dottersammanslutningar och i tillämpliga delar i intressesammanslutningar."

Paragrafen om koncerndirektivet (47 §) "tillämpas från ingången av mandattiden för det fullmäktige som väljs 2017." Ett koncerndirektiv för staden föreläggs stadsfullmäktige 25.5.2016. De krav som kommunallagen ställer är beaktade där.

Både på basis av de gällande koncernanvisningarna och enligt förslaget till koncerndirektiv är utgångspunkten att stadsstyrelsens koncernsektion beslutar om stadens åsikt i frågor som är särskilt viktiga ekonomiskt sett och principiellt vittgående för stadskoncernen. Beträffande andra, separat angivna viktiga frågor och åtgärder fattas beslut om stadens åsikt av stadsdirektören, den berörda biträdande stadsdirektören eller stadskansliet.

Stadsstyrelsens koncernsektion beslutar särskilt om företrädare för staden i styrelserna för dottersammanslutningarna. Den ser då till att sty-

relserna vad stadens företrädare beträffar har ett mångsidigt kunnande och mångsidig erfarenhet och är oberoende och ansvarsfulla.

Varje styrelses sammansättning ska med beaktande av sammanslutningens verksamhet (beskaffenhet, omfattning, utvecklingsfas) återspegla olika bakgrunder, synpunkter och specialkompetensområden på ett sådant sätt att styrelsen har en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten och förmåga att styra och stötta sammanslutningens verkställande direktör med syftet att sammanslutningen ska utvecklas och de uppställda målen nås.

Helsingfors stads bostäder Ab (Heka)

Helsingfors stads bostäder Ab (Heka) hör till Helsingfors stadskoncern. Heka är i sin helhet i stadens ägo och har till uppgift att äga eller besitta såväl tomter som befintliga och planerade bostadshus med hyresbostäder på tomterna. Sammanlagt äger Heka ca 47 000 hyresbostäder.

Till utgången av år 2011 var ägandeskapet för aravahyreshusen i stadens ägo organiserat så att det fanns 21 separata fastighetsaktiebolag för var sitt område. Det hade beslutats att bolagen skulle fusioneras till ett enda kapitalbolag, Helsingfors stads bostäder Ab (Heka), vid ingången av år 2012. För att den lokala representativiteten skulle säkras och disponentskapet och underhållet för fastighetstillgångarna kunna ordnas hade det samtidigt beslutats att det skulle bildas 21 underhållsbolag för var sitt område som dotterbolag till ägarbolaget och att dessa i sin helhet skulle vara i ägarbolagets ägo. I praktiken skulle underhållsbolagen sköta disponentskapet och underhållet för de forna självständiga lokala bolagens aravafastigheter.

Hur Heka-bolagen förvaltas

I fråga om inrättandet av styrelser för områdesbolagen kom stadsstyrelsens koncernsektion när fusionen genomfördes och områdesbolagen bildades fram till en lösning som går ut på att varje områdesbolag ska ha en styrelse med följande sammansättning: som ordförande en tjänsteman och som ledamöter två företrädare för de boende i området som dessa föreslår genom det förfarande som är angivet i hyresgästdemokratistadgan och två förtroendevalda som fullmäktigegrupperna utser efter att ha förhandlat med varandra. Med andra ord är antalet förtroendevalda i styrelserna för bolagen oförändrat. Endast styrelsen för moderbolaget består av tre tjänstemän från stadskanliet och två företrädare för de boende föreslagna av hyresgästdemokratiorganen.

25.05.2016

Kaj/20

Sättet att bilda styrelser för områdesbolagen har ansetts främja lokal representativitet i styrelserna och samtidigt ge de politiska förtroendevalda påverkansmöjligheter på det lokala planet.

Beträffande moderbolaget Heka har det dels ansetts vara viktigt att det tillämpade sättet att utse styrelseledamöter också ger de boende påverkansmöjligheter i enlighet med lagstiftningen och stadens hyresgästdemokratistadga, dels ansetts att en tillräckligt stor politisk representation vid ledningen av bolaget tryggas genom koncernsektionen, som har nio ledamöter utsedda av stadsfullmäktige och som i vilket fall som helst styr moderbolaget i alla viktiga avgöranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Härmälä, stadssekreterare, telefon: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Villo Pertti valtuustoaloite Kvsto 4.11.2015 asia 21
- 2 Lausunto Pertti Villon aloitteesta 8.2.2016

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Heka
Asuntolautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2016 § 445

HEL 2015-012109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pertti Villon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

25.05.2016

Kaj/20

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Asuntolautakunta 21.01.2016 § 4

HEL 2015-012109 T 00 00 03

Lausunto

Asuntolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pertti Villon ym Helsingin kaupungin ARAVA-vuokratalojen hallitusvalintojen yhdenmukaistamista koskevasta valtuustoaloitteesta:

Helsingin kaupungin asunnot Oy on osa Helsingin kaupunkikonsernia

Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka Oy) kuuluu Helsingin kaupunkikonserniin. Helsingin kaupungin asunnot Oy on Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on omistaa tai hallita tontteja sekä niillä olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot vuokrataan. Kaikkiaan Helsingin kaupungin asunnot Oy omistaa noin 47 000 vuokra-asuntoa, joiden isännöinnistä ja huollosta vastaa 21 alueyhtiötä.

Helsingin kaupungin asunnot Oy vastaa Helsingin kaupungin omistajaohjauksen mukaisesti kaupungin aravavuokratalojen pääomatalouden hallinnasta ja ohjaa alueyhtiöiden toimintaa.

Osakeyhtiölain mukaiset hallintoelimet

Vastuu Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja sen alueyhtiöiden hallinnosta ja toiminnasta on hallintoelimillä, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Suomen osakeyhtiölain mukaisesti varsinainen yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous antaa yhtiön hallitukselle toimintaohjeet tulevalle toimintakaudelle ja päättää yhtiöjärjestyksen ja osakeyhtiölain mukaan sille kuuluvista asioista, joita ovat muun muassa tilinpäätöksen vahvistaminen, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinta.

Hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Lisäksi hallitus päättää muun muassa strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista, yritysostoista sekä vastuusitoumuksista, hyväksyy yhtiön rahoituspolitiikan, vahvistaa yhtiön riskienhallinta- ja raportointimenettelyn sekä päättää yhtiön palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä. Toimitusjohtaja johtaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja kunkin alueyhtiön hallituksessa on viisi jäsentä ja kaksi varajäsentä. Jokaisen hallituksen jäsenistä kaksi on Helsingin kaupungin asunnot Oy:n asukkaita. Alueyhtiöiden hallitusten jäsenistä kaksi on puolueiden edustajia. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n hallituksessa ei ole puolueiden valitsemia edustajia.

Poliittinen vaikuttaminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:ssä

Koska Helsingin kaupungin asunnot Oy:n hallituksessa ei ole poliittisesti valittua jäsentä, poliittinen vaikuttaminen sen toiminnassa tapahtuu hallituksen jäsenille/yhtiökokousedustajille annettavan konserniohjauksen kautta. Konserniohjaus annetaan suoraan pääomayhtiölle. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tytäryhtiöille ei siten anneta konsernijaostolta suoraa yhtiökokousohjeistusta. Alueyhtiöiden hallinnossa omistajapuhevaltaa käyttää pääomayhtiö Helsingin kaupungin asunnot Oy, joka vastaa alueyhtiöiden ohjeistamisesta.

Helsingin kaupunkikonsernin johdon muodostavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat. Konsernijohdon tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja määrätty kaupunginhallituksen johtosäännössä. Konsernijohto valvoo tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta säännöllisesti muun muassa seurantaraporttien avulla.

Kaupunginhallituksen konsernijaostossa on yhdeksän valtuuston valitsemaa jäsentä ja sen toimikausi on kaksi vuotta. Kaupunginhallituksen johtosääntö määrittelee konsernijaoston toimivallan. Konsernijaoston tehtävänä on seurata Helsingin kaupunkikonsernin toimintaa ja sitä, että konserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja säätiöt toimivat valtuuston ja hallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kunnalla on paljon yhteiskunnallisia ja poliittisia intressejä, jotka vaikuttavat sen toimintaan. Näiden intressien näkyviin saaminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toiminnassa on koettu haasteelliseksi aloitteen tekijöiden taholta. Ilmeisesti konsernijaoston kautta tullutta poliittista ohjausta ei katsota riittäväksi, minkä vuoksi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n hallitukseen halutaan poliittinen edustus. Tämä asia jää varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi. Konsernijaosto antaa hallituksen kokoonpanolle linjauksen, joten valtuustoryhmät voivat tässä asiassa vaikuttaa suoraan konsernijaoston edustajiin.

Käsittely

21.01.2016 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Pertti Villo

Esittelijä

25.05.2016

Kaj/20

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi